

176011 - چىركاۋدا ئۆتكۈزۈلۈپ بولغان كىرىمىس بايرىمىغا مەسچىتتە كىشىلەرنى دەۋەت قىلىش توغرا

بولامدۇ؟

سۇئال

بىز تۇرۇۋاتقان رايۇندىكى بىر مەسچىتتە بەزى مۇسۇلمانلار كىشىلەر كىرىمىس بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن پالانى چىركاۋدا مۇنداق پائالىيەتلەر بولىدۇ، پالانى چىركاۋدا مۇنداق مۇكاپاتلار تارقىلىۋېتىلىدۇ دېگەندەك ئىلانلار ئارقىلىق كىشىلەرنى چىركاۋدا ئۆتكۈزۈلۈپ بولغان خىرىستىئانلارنىڭ دىنى بايرىمىغا دەۋەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ باتىل ئەقىدىلىرىنىڭ جانلىنىشىغا ھەمكارلاشماقتا. بەزى چىركاۋلار زىيارەتكە كەلگەنلەرنى ھەقسىز تاماق، ياتاق بىلەن كۈتىۋالىدۇ. بۇ يەردىكى مەسىلە مەسچىتتە بۇنىڭغا دەۋەت قىلىۋاتقان مەزكۇر قېرىنداشلىرىمىز، چىركاۋدا نېمە ئىشلارنىڭ قىلىنىدىغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇپمۇ بۇنداق قىلساق خاتا بولامدەكەن؟ دەيدۇ. ئۇلارنىڭ بۇ قىلمىشى كۇپۇرلۇق دەرىجىسىگە يېتەمدۇ يەتمەمدۇ؟، گەرچە مۇسۇلمانلارنىڭ چۈشەنچىسى بىر-بىرىگە ئوخشىمايدىغان بولسىمۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسى چىركاۋنىڭ كۇپۇرىنى تارقىتىدىغان ۋە ئاللاھ تائالاغا شېرىك كەلتۈرىدىغان ئورۇن ئىكەنلىكىنى قەتئىي بىلىدۇ. بۇ ئىشلار بىز مۇسۇلمانلارنىڭ ساغلام ئەقىدىسى ۋە توغرا پىرىنسىپىغا زىت كېلىدۇ. مەسچىتتە غەيرى دىندىكىلەرنىڭ تەشۋىقاتىنى راۋاجلاندۇرغانلارنى كاپىر دەپ ئاتاش ئۈچۈن يەنە ئۇلارغا دەلىل-ئىسپات كېرەك بولامدۇ؟، بۇ دىندا ھەممەيلەنگە مەلۇملۇق بولغان ئىش تۇرسا، يەنە دەلىل-ئىسپات كىتەمدۇ؟ ئۇلارنى قوللىغان ۋە ئۇلارنى ھىمايە قىلغان كىشىلەرنىمۇ ئۇلارنى ھىمايە قىلىش بىلەن كۇپۇرلۇق جىنايىتى سادىر قىلدى دېسەك توغرا بولامدۇ؟ بۇ توغرىدا چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە-تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابى كىراملارغا ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

بىز 160470-نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىدا: تاكسىچىنىڭ خىرىستىئاندىن بىرنى چىركاۋغا ئاپىرىپ قويىشىنىڭمۇ توغرا بولمايدىغانلىقىنى بايان قىلغان ئىدۇق. چۈنكى بۇ ھەممىدىن چوڭ بولغان گۇناھ-مەسىيەتكە ياردەملەشكەنلىك بولىدۇ. چىركاۋ ئاشكارا ئاللاھ تائالاغا شېرىك كەلتۈرۈشنىڭ مەنبەيدۇر. ھەتتا ئۇلار ئۆز قارىشى بويىچە ئاللاھ تائالانىڭ بالىسى بار دەپ ئېتىقاد قىلىدۇ. ھۆكۈمدە خىرىستىئاننى چىركاۋغا ئاپىرىپ قويغان بىلەن مەسچىتتە كىشىلەرنى ئۇلارنىڭ بايراملىرىغا قاتنىشىشقا دەۋەت قىلغۇچىنىڭ ئارىسىدا ھېچ پەرق يوق، بەلكى كىشىلەرنى چىركاۋدا ئۆتكۈزۈلۈپ بولغان بايرامغا قاتنىشىشقا دەۋەت قىلغاننىڭ جىنايىتى چوڭ بولىدۇ، چۈنكى ئۇ باتىل بولغان دىنى بايراملارنى ئۆتكۈزۈشكە ياردەملەشكەنلىكتىن ئىبارەتتۇر. ئۇلارنىڭ بۇ قىلمىشى ئىككى چوڭ گۇناھنى شەكىللەندۈرىدۇ، بىرى چىركاۋغا بېرىش، يەنە بىرى ئۇلارنىڭ دىنى بايرىمىغا قاتنىشىشتىن ئىبارەت.

بىز بۇ مەسىلە توغرىسىدا 50074-69558-نومۇرلۇق سوئاللارنىڭ جاۋابىدا تەپسىلى سۆزلەپ ئۆتتۇق. بىر قىسىم ئالىملار قايسى شەكىلدە بولمىسۇن خىرىستىئانلارنىڭ دىنى بايراملىرىغا ياردەملىشىشنى ھارام دەپ قارايدۇ. ھەقىقەتەن چىركاۋدا ئۆتكۈزۈلىدىغان كىرىسىمىس بايرىمى بولسا

خىرىستىئانلارنىڭ دىنى بايراملىرىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تەشۋىقات ئېلىپ بېرىۋاتقان، كىشىلەرنى شېرىك-كۆپۈر ئورۇنلىرىغا باشلاپ قوياۋاتقان كىشىلەرنىڭ ئىشى بەك خەتەرلىك، ھەقىقەتتە ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ بۇ ئىشى ئارقىلىق زور خاتالىق ۋە چوڭ گۇناھ سادىر قىلغان بولدى.

دائىمى كومپىتى ئالىملىرى مۇنداق دەيدۇ: "مۇسۇلمانلارنىڭ قايسى شەكىلدە بولسۇن كاپىرلارنىڭ بايراملىرىغا ھەمكارلىشىشى توغرا بولمايدۇ، بۇنىڭ جۈملىسىدىن: ئۇلارنىڭ دىنى بايراملىرىنى ئاشكارا قىلىش، ئېلان قىلىش، قايسى شەكىلدە بولسۇن تەشۋىق قىلىش قاتارلىقلار. [پەتىۋادا: شەيخ ئابدۇل ئەزىز ئال-شەيخ، شەيخ ئابدۇللاھ غۇدەييەن، شەيخ سالىھ ئەلپەۋزان ۋە شەيخ بەكر ئەبۇ زەيد قاتارلىقلار. "دائىمى كومپىتى پەتىۋاسى" (26/409)].

خىرىستىئانلار ئۆتكۈزۈۋاتقان كىرىسىمىس بايرىمى ئاللاھ تائالا ئاتىسىز ياراتقان پەيغەمبەر ئىسا ئەلەيھىسسالام تۇغۇلغان مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلىدىغان بايرام شۇمۇ؟ دېيىلسە، جاۋاب: ياق، ئۇ ئەمەس. بەلكى كىرىسىمىس بايرىمى بولسا خىرىستىئانلار قارىشىدىكى ئاتالمىش پەرۋەردىگار ئىسانىڭ ياكى پەرۋەردىگارنىڭ ئوغلىنىڭ تۇغۇلغان كۈن پائالىيىتى. جانابى ئاللاھ ئۇلارنىڭ دېگەن سۆزلىرىدىن پاكىتۇر ۋە ھەممىدىن ئالىدۇر. مۇسۇلماننىڭ باشقىلار ئىلاھ ياكى ئاللاھنىڭ ئوغلى دەپ ئېتىقاد قىلىۋاتقان بىر پەيغەمبەرنىڭ تۇغۇلغان كۈنىگە ئىشتىراك قىلىش دەپ ئېتىقاد قىلىشى توغرا بولىدۇ؟! ئاللاھ ئۇلارنىڭ شېرىكلىرىدىن پاكىتۇر.

شۇنداقتىمۇ ئۇلار خىرىستىئانلارنىڭ دىنىنى توغرا دەپ ئېتىقاد قىلمىسا، ئۇلارنىڭ ئېلىپ بېرىۋاتقان ئېلان-تەشۋىقات خىزمەتلىرى، ئۇلارنى ئىسلام مىللىتى دائىرىسىدىن چىقىرىۋىتىدىغان كۆپىنچە دەرىجىسىگە ئېلىپ بارمايدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن بىز ئۇلارنى بۇ قىلمىشلىرى ئۈچۈن بىراقلا ئىسلام دائىرىسىدىن چىقىرىۋىتىدىغان چوڭ كۆپىنچە دائىرىسىگە كىرگۈزمەيمىز، قاراپ باقىمىز: ئەگەر ئۇلارنى بۇ قىلمىشىدىن چەكلىسەك ۋەز-نەسىھەت قىلساق ئۇلار خاتالىقىنى تونۇپ قىلىۋاتقان ئىشلىرىنى تاشلىسا ئۇلارغا قىلغان ئىشلىرىنىڭ خاتا ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈش بىلەن كۇپايە قىلىمىز. ئۇ ۋاقىتتا ئۇلارنى كاپىر ياكى كاپىر ئەمەس دېگەن ئىشلار بىلەن مەشغۇل بولۇشنىڭ ھاجىتى قالمايدۇ، مۇھىمى ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ قىلىۋاتقان ئىشلىرىنىڭ خاتا-ھارام ئىش ئىكەنلىكىنى بىلسە، ئۇلارنى چىرايلىق نەسىھەت قىلىپ مەزكۇر ئىشلىرىدىن چەكلىسەك شۇ يىتەرلىك بولىدۇ.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشىنى بىلگۈچىدۇر.